

Grønlandsk konference om traumer hos børn og hvordan vi hjælper dem

Temaet for konferencen handler om, hvorfor det kan være relevant at udrede børn, der har været udsat for traumer, og hvordan vi bedst hjælper børnene med behandling og opfølgende udredning.

Der gives også indføring i anvendelse af udredningsredskaberne SDQ, ITQ-CA og Miki-testen og legetesten OCTS – alle test findes på grønlandsk.

D. 23-27. oktober 2023

ved professor Ask Elklit, aut. psykolog, specialist og supervisor i psykoterapi og psykotraumatologi
& Sille Schandorph Løkkegaard, psykolog og Ph.D.

Sted:

Katuaq, Lillesalen, Nuuk

Arrangeret af:

Naja Lund Kielsen, autoriseret psykolog, afdelingsleder for Borgerrettet Afdeling
Pilunguak Poulsen, psykoterapeut, behandlingsvarlig i Borgerrettet Afdeling
Lykke Borg Nielsen, autoriseret psykolog, Projektleder for Initiativ 10

Videnscenter for Psykotraumatologi,
Syddansk Universitet

ISUMAGINNINNERMUT
AQUTSISOQARFIK
SOCIALSTYRELSEN

SDU

Praktiske informationer

Konferencen henvender sig til folk, der arbejder med målgruppen af udsatte børn og unge.

Sprog: Konferencen foregår som udgangspunkt på dansk, hvor der simultantolkes til grønlandsk.

Spørgsmål, gruppearbejde og skriftligt materiale kan foregå og udleveres på både dansk og grønlandsk, alt efter eget ønske.

Det er gratis at deltage.

Der vil køre to spor på konferencen, hvor man som deltager kan være på ét af følgende spor:

Spor 1: 23.-25. oktober med introduktion og grundig indføring i SDQ, ITQ-CA og Miki-testen.

Spor 1 er målrettet alle faggrupper hvor det daglige arbejde omhandler børn og unge, herunder sagsbehandlere, skolekonsulenter, psykoterapeuter, medarbejdere og ledere i MISI og Familiecentre, relevante fagfolk inden for sygehusvæsenet m.m.

Spor 2: 25.-27. oktober Kursus i SDQ, ITQ-CA, Miki-testen og OCTS. Dette spor er udelukkende målrettet mod psykologer.

Onsdag d. 25. oktober starter alle faggrupper fra spor 1 og 2 sammen til fælles oplæg og fordeler sig derefter på spor 1 og 2 om eftermiddagen.

Spor 1: 23/10-25/10 kl. 9.00-16.00

Hvorfor udredning og behandling af børn udsat for traumer? Anvendelse af grønlandske screeningsredskaber: SDQ, ITQ-CA og Miki-testen

---

Dag 1 (Spor 1): Hvorfor udredning og behandling af børn udsat for traumer? Introduktion til og oplæring i SDQ

Mandag 23.10.2023 kl. 08.30-16.00

8.30-9.00: Check-in og fælles morgenmad

9.00: Velkommen – hvem er vi?

Oplæg: Introduktion til samarbejdet mellem Videnscenter for Psykotraumatologi og Socialstyrelsen ("fra Qaqortoq til Odense og tilbage til Nuuk"). Historien om et 10-årigt udviklingsarbejde om traumetests til børn og unge. Hvad ved vi om børn og unges problemer i hele Grønland? Resultater fra den nye undersøgelse og fra en ældre undersøgelse.

Formiddagspause inkl. kaffe/te og frugt

Oplæg: Hvorfor test, udredning og behandling? Har vi tid til det? Er det ikke bare spild af tid? Jeg stoler på min mavefornemmelse – og jeg tager næsten aldrig fejl. Hvad skal vi med en diagnose, hvis der alligevel ikke er ressourcer til behandling?

Frokost

Oplæring i SDQ

Gennemgang af administration og opgørelse baseret på de nye grønlandske normer

Brug af case

Hvordan anvendes resultatet fremadrettet for at hjælpe barnet?

Eftermiddagspause inkl. kaffe/te og kage

SDQ fortsat

Case analyse

Træning i opgørelse og fortolkning

Dag 2 (Spor 1): ITQ-CA

Tirsdag d. 24.10.2023 kl. 09.00-16.00

8.30-9.00: Check-in og fælles morgenmad

9.00: Velkommen

Oplæg: Introduktion til ITQ-CA og dets anvendelse i Grønland og andre lande

Udviklingen på traumeområdet: USA kontra WHO. Forenklingen af PTSD og tilføjelse af helt ny diagnose: Komplex PTSD. Hvad ved vi om den nye PTSD og kompleks PTSD?

Screening for symptomer og funktionsproblemer.

Hvad ved vi om traumefølger blandt børn og unge i Grønland (resultaterne fra den nye undersøgelse)

Formiddagspause inkl. kaffe/te og frugt

Oplæg og øvelse: Anvendelse af ITQ-CA

Instruktion og træning

Forskelle efter køn og alder

Frokost

Oplæg og øvelse: Opgørelse af ITQ-CA og afrapportering

Øvelse + drøftelse af anvendelse efter behandling

Eftermiddagspause inkl. kaffe/te og kage

Oplæg om udredning: Hvad kan SDQ og ITQ-CA til sammen?

Case om familie + øvelse

Dag 3 (Spør 1 + Spør 2): Fælles formiddag om udredning efter traumer og Miki-testen

Onsdag d. 25.10.2023 kl. 09.00-16.00

8.30-9.00: Check-in og fælles morgenmad

9.00: Velkommen: Fælles introduktion for spør 1 og 2

Fælles oplæg og refleksion for alle kursister: Hvordan kan vi samarbejde om de forskellige test på tværs af faggrupper?

Formiddagspause inkl. kaffe/te og frugt

Spør 1 og 2 fælles oplæg: Introduktion til Miki-testen og dens anvendelse i Grønland og andre lande

Hvordan får vi pålidelig og gyldig viden fra børn, som lider under følgevirkninger fra overgreb og traumer? Det er svært, når barnet ikke er så gammelt. Derfor er en semi-projektiv test en god løsning.

Der findes flere versioner til forskellige type af overgreb og traumer.

Frokost

Spør 1:

Oplæg og øvelse: Anvendelse af Miki blandt forskellige faggrupper & opgørelse af Miki

Eftermiddagspause inkl. kaffe/te og kage

Oplæg om udredning: Hvad kan redskaberne SDQ, ITQ-CA og Miki sammen?

Afslutning på spør 1 og tak for denne gang

Spør 2: D. 25/10-26/10 kl. 9.00-16.00 & d. 27/20 kl.
9.00-15.00

Introduktion til de grønlandske versioner af Miki-testen,
spørgeskemaerne ITQ-CA og SDQ og legetesten
Odense Child Trauma Screening (OCTS)

Dag 1 (Spør 2): Fælles formiddag om udredning efter traumer og introduktion til Miki-testen, ITQ-CA og SDQ

Onsdag d. 25.10.2023 kl. 09.00-16.00

8.30-9.00: Check-in og fælles morgenmad

9.00: Velkommen: Fælles introduktion for spør 1 og 2

Fælles oplæg og refleksion for alle kursister: Hvordan kan vi samarbejde om de forskellige test på tværs af faggrupper?

Formiddagspause inkl. kaffe/te og frugt

Spør 1 og 2 fælles oplæg: Introduktion til Miki-testen og dens anvendelse i Grønland og andre lande

Hvordan får vi pålidelig og gyldig viden fra børn, som lider under følgevirkninger fra overgreb og traumer? Det er svært, når barnet ikke er så gammelt. Derfor er en semi-projektiv test en god løsning.

Der findes flere versioner til forskellige type af overgreb og traumer.

Frokost

Spør 2:

Oplæg og øvelse: Introduktion til anvendelse af ITQ-CA

Eftermiddagspause inkl. kaffe/te og kage

Oplæg og øvelse: Introduktion til anvendelse af SDQ

Dag 2 (Spor 2): Introduktion til OCTS

Torsdag d. 26.10.2023 kl. 09.00-16.00

8.30-9.00: Check-in og fælles morgenmad

9.00: Velkommen

Oplæg: Introduktion til OCTS

Baggrund: Story stem-metoden og udvikling af OCTS – en udviklingssensitiv metode til yngre børn, der giver mulighed for at have barnet som informant

Formål med OCTS: Screening af børn udsat for traumer

Anvendelse af OCTS i forskning med forskellige grupper af børn og fra forskellige lande

Formiddagspause inkl. kaffe/te og frugt

Administration af OCTS

Gennemgang af procedure for administration

Filmeksempler

Øvelse i administration

Frokost

Introduktion til opgørelsen (kodning) og eksempler på almindelige børns leg i OCTS

Gennemgang af kodningsmanual: Kodningskategorier, koder og scores, brug af opgørelsesark

Filmeksempler & øvelse i kodning ud fra typiske børn

Eftermiddagspause inkl. kaffe/te og kage

Fortsættelse af kodning

Filmeksempler og gennemgang af kodning fortsat

Dag 3 (Spor 2): Opgørelse og anvendelse af OCTS i praksis

Fredag d. 27.10.2023 kl. 09.00-15.00

8.30-9.00: Check-in og fælles morgenmad

9.00: Velkommen

Kodning fortsat

Fortsat gennemgang af kodning og udregning af vægtede scores, delscores og totalscores

Kodning af dyrehistorien og andre opmærksomheder

Afrunding på kodning af OCTS'er fra typiske børn

Formiddagspause inkl. kaffe/te og frugt

Undgåelsesadfærd og udadreagerende adfærd

Gennemgang af OCTS administration og øvelse i kodning

Frokost

Desorganiseret adfærd

Gennemgang af OCTS administration og øvelse i kodning

Eftermiddagspause inkl. kaffe/te og kage

Opsamling på OCTS kodning

Anvendelse af OCTS's resultater

Fortolkning af kodningens resultater

Afrapportering

Implementering af OCTS i Grønland

Afslutning af spor 2 og tak for denne gang

Konferencens undervisere

Professor Ask Elklit aut. psykolog, specialist og supervisor i psykoterapi og psykotraumatologi

Ask Elklit er specialist i psykotraumatologi – et felt han mere end nogen anden har været med til at opbygge i Danmark. Det startede med, at han for mange år siden blev overfaldet og skrev en fagartikel om sine oplevelser. Efterfølgende undersøgte han effekten af kriseintervention til voldsofre. Det blev startskuddet til en meget lang række af undersøgelser af stort set alle traumetyper: veteraner, flygtninge, katastrofeofre, piskesmældsramte, kræftpatienter, incestofre og meget andet. Han har engageret sig i oprettelsen af specialistuddannelsen i psykotraumatologi og af det første danske center for voldtægtsofre i Århus. For godt ti år blev han headhuntet til Syddansk universitet, der ville oprette en psykologiuddannelse. Det blev starten til Videnscenter for Psykotraumatologi.

Ask Elklit har været særligt interesseret i at udvikle nye tests, der muliggør at undersøge traumatisering hos børn og unge, som ofte ikke får den behandling, de har brug for, fordi de ikke er ordentligt undersøgt. Videnscentret producerer en stor mængde kvalitetsforskning i samarbejde med forskere fra mange lande.

Stort set alle, der laver traumeforskning i Danmark eller arbejder med at udvikle behandlingen med traumatiserede har haft kontakt med Ask Elklit for at få hjælp og trække på hans store viden (se wikipedia).

Adjunkt og psykolog Sille Schandorph Løkkegaard, Ph.D.

Sille Schandorph Løkkegaard arbejder med psykotraumatologi inden for børneområdet. Hun har udviklet og tilpasset en række udredningsredskaber til vurdering af traumatisering hos børn i alderen 1-17 år, og dernæst undersøgt og dokumenteret, hvordan de virker for børn i Danmark og i andre lande. Redskaberne er blandt andre OCTS, Thomas-/Miki-testen og ITQ-CA.

Sille har sammen med Ask Elklit stået i spidsen for at udbrede brugen af traumefokuseret udredning og de nævnte redskaber blandt fagpersoner i forskning og i praksis i Danmark og senest også Litauen, Norge og Grønland. Sammen med Ask Elklit har Sille i mange år samarbejdet med de danske børnehuse om at udvikle og tilpasse det danske testbatteri, som anvendes ved psykologiske undersøgelser af børn udsat for vold og overgreb. Sille er desuden ansvarlig for udviklingspsykologi på psykologiuddannelsen på Syddansk Universitet og har for nyligt modtaget en pris fra det europæiske traumenetværk ESTSS for sit arbejde med forskning i udredningsredskaber, der anvendes og implementeres i praksis <https://www.sdu.dk/da/forskning/videnscenter-for-psykotraumatologi/nyheder/sille-vinder-af-ny-pris>

Arrangører

Naja Lund Kielsen

Afdelingschef, Borgerrettet Afdeling

Naja er autoriseret psykolog og har en del års erfaringer med behandling af børn, unge samt voksne i forskellige aldre. Naja har tidligere arbejdet i Kommune Kujalleq som psykolog og senere familiecenter leder og har dannet samarbejde med Ask og Sille, fordi hun mente at der manglede traume udredninger men også generelt redskaber ift. at kunne arbejde med traumatiseret børn og unge på tværs af faggrupper. Dette har resulteret i udvikling af grønlandske tilpassede traume udredninger i samarbejde både med SDU og en del række af grønlandske psykologer, vejleder og rådgiver.

Naja har en del erfaringer i både familierapi, krise og sorgarbejde generelt i hele landet, men også generelt beskæftiger med implementering og udviklingsarbejde især hvad angår psykisk hjælp og ledelse.

Pilunguak Poulsen

Behandlingsansvarlig, Borgerrettet Afdeling

Pilu er uddannet socialrådgiver, psykoterapeut og supervisor og er ansat i Socialstyrelsen, Borgerrettet afdeling som behandlingsansvarlig/mellemlider.

Pilu har tidligere arbejdet i Kommuneqarfik Sermersooq, med børn og unge sager, akut-team og anbragte-team. Arbejdet i Socialstyrelsen og har erfaring indenfor anbringelsessager med børn og unge i Grønland og Danmark, udvikling med visitationer, råd og vejledning ift. komplicerede sager, kurser, supervisioner, krisehjælp, udarbejdelse af vejledningsmateriale og implementeringsarbejde. Pilu har erfaring som selvstændig psykoterapeut og terapibehandling med voksne, parterapi og krisebehandling.

Lykke Borg Nielsen

Autoriseret psykolog og projektleder, initiativ 10

Lykke Borg Nielsen er autoriseret psykolog og ansat på Børnerejseholdet i Initiativ 10, Borgerrettet Afdeling, Socialstyrelsen og studerer aktuelt til Sexolog på en hybriduddannelse på Sexologiskolen Danmark. Lykke har tidligere arbejdet som behandlingsleder for Ungecenteret i Kommuneqarfik Sermersooq.

Lykke har en grunduddannelse i Legeterapi ved Jytte Mielcke, en uddannelse i Picture Tapping Technique (tegneterapi) ved Benthe Vinter samt en uddannelse i den kognitive pædagogiske metode Aggression Replacement Training ved Jens Fodal. Derudover har Lykke deltaget i kurser inden for traume psykologi, behandling af seksuelle overgreb, akut krisebehandling, sorgbearbejdning samt udredning af børn og unge.

